ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

พฤติกรรมในการใช้ยาของชาวบ้านตำบลบุนคง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงาน กองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน

ชื่อผู้ เขียน

นายสุทธิสิทธิ์ ไมตรีจิตร์

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

> รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสพรรณ สงวนเสริมศรี ประธานกรรมการ อาจารย์ ทันตแพทย์ อุทัยวรรณ กาญจนกามล กรรมการ อาจารย์ นายแพทย์ พงศ์เทพ วิวรรธนะเดช กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำ เนินงานกองทุน ยาและ เวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุน ประชาชน และ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลและอำ เภอ วิ เคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ และวิ เคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ ไค-สแควร์ทดสอบ (Chi-Square test) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร่วมเป็นสมาชิกกองทุน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อการ เป็นสมาชิกกองทุนคือ การได้ เข้าร่วมประชุมก่อนจัดตั้ง และการรับรู้การจัดตั้งกองทุนยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในรอบ 1 ปี ก่อนที่ศึกษาประชาชนส่วนใหญ่ ไปใช้บริการที่กองทุน ยาถึงร้อยละ 68.4 และรายการ เวชภัณฑ์ที่ซื้อมากที่สุด คือ ยาพาราเชตามอล สำหรับ 3 เดือน ก่อนศึกษา ประชาชนร้อยละ 78.1 ระบุว่า ไม่เคยไปรับบริการที่กองทุน เนื่องจาก ไม่ค่อยมียาและ เวชภัณฑ์ กองทุน ไม่น่า เชื่อถือ แต่ประชาชนมีความพอใจต่อสถานที่ตั้งกองทุน ราคา คุณภาพยากอง ทุน และ เสนอแนะว่าควร เพิ่มรายการยาในกองทุนให้มากขึ้น

ประชาชน กรรมการ ส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงผลการดำ เนินงาน โดย เฉพาะ ผลกำไร-ขาดทุน การตรวจสอบบัญชีต่าง ๆ ในการคัด เลือกกรรมการประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการ คัด เลือก คณะกรรมการส่วนใหญ่ไม่เข้าใจระบบการทำบัญชี เห็นว่าการทำบัญชี ทำให้ เสีย เวลา และยุ่งยาก อีกทั้งจำนวนที่ทำงานจริง ๆ มีน้อย และไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มไม่ว่า ประชาชน กรรมการ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการ วัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุนยา โดย เฉพาะประเด็นทำให้มียาจำเป็น คุณภาพดี และราคาถูกไว้ใช้ในหมู่บ้าน และได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินงานกองทุนยา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในชนบทอย่างแท้ จริงต่อไป

Sta MA

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved Independent study Title: Drug-Use Behavior of Villagers in Tambon

Kunkhong, Hang Dong District, Chiang Mai

Province: Factors Associated with the

Performance of Village Drug Co-operatives

Author

Mr. Sutthisit Maitrichit

M.P.H.

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Jaratbhan Sanguansermsri Chairman
Lecturer Dr.Uthaiwan Kanchanakamol Member
Lecturer Dr.Pongthep Wiwathanadej Member

Abstract

The purpose of this study was to determine factors associated with the performance of village drug co-operatives. The questionnaire was administered to 4 groups of samples by interviewing namely: groups of community leaders, the drug revolving fund committee villagers and health personnel at subdistrict and district levels. The data was tested for the relationship of variables by using Chi-square method, with confident interval of 95%.

The result reveals that most of villagers are members of drug co-operatives. Orientation of the program before setting up drug co-operatives and perception in setting it up are statistically significant factors determining membership of drug co-operative, (P< 0.05). One year before the study, 68.4% of villagers had bought household

medicine from the co-operatives, and Paracetomol was the most frequently bought. Three months before the study, most villagers did not utilize the village drug co-operatives because they did not stock the drugs and medical supplies they needed. They lost faith in the village drug co-operatives, but still have a positive attitude to the place for perchasing drugs, and for the price and the quality of drugs. They suggested that the village drug co-operatives should provide a greater variety of drugs.

Most villagers and members of drug co-operative committees did not know about the result of implementation, whether they made profit or lost. They did not know even the accounting systems. Most of the villagers did not have opportunity to choose the members of the committee of drug co-operatives. Most of the members of the drug co-operatives committees did not understand accounting systems; they thought they were complicated and wasted their time. They also thought that there were not enough responsible committee members, and most of the committee members did not understand their roles and their duties.

This study also reveals that most of the villagers, the members of the committees, the community leaders and health personnel at all levels agreed to the principles and objectives of setting up drug co-operatives particularly to the point that they could provide some essential drugs of good quality and at low price in villages. They suggested ways to improve drug co-operatives' performance by improving drug supplies for the benefit of the rural people.